

ved Sagens tidligere Behandling i Lands-tinget, og det er det, som jeg har optaget i mit Forslag her. Jeg ser ikke, der vilde være vundet det allermindste ved af rent principielle Grunde at ville føre Lovforslaget paa dette Punkt tilbage til den Affattelse, det havde i 1905. Sø- og Handelsretssager vilde, som ogsaa det ærede Medlem fra Viborg (Sveistrup) gjorde opmærksom paa, blive behandlere paa ganske samme Maade og saa at sige af ganske de samme Folk, hvad enten den havde den ene eller den anden Form.

Ændringsforslag Nr. 2 gaar ud paa at gennemføre Grundlovens Krav om Retsplejens Adskillelse fra Forvaltningen. Jeg har udtalt mig om dette Spørgsmaal allerede ved første Behandling, og jeg vil her kun sige, at ligesom jeg ikke nærer nogen Tvivl om, at man meget vel kan tage de paagældende to Grundlovsparagraffer, som der her har været Spørgsmaal om, op til Løsning hver for sig, saaledes er den, som er langt den vigtigste, slet ikke den, som angaar Retsplejens Adskillelse fra Forvaltningen, men den vigtigste er selve Reformen af Retsplejen i Overensstemmelse med Grundlovens Bud. Naturligvis, kunde man optage Adskillelsen af Retsplejen fra Forvaltningen paa en forsvarlig Maade, uden at det medførte disse overordentlig betydelige Omkostninger, og uden at det medførte særlig Ulejlighed for store Dele af Befolkningen, vilde det jo være en anden Sag, men selve Affattelsen af det stillede Ændringsforslag viser, at Opgaven er umulig, naar disse Krav skulle opfyldes.

Hvad nu først Bekostningerne angaar, gjorde det ærede Medlem fra Kalundborg (Krabbe) opmærksom paa, at Forslaget formindskede Retskredsens Antal til 97. Saa vidt jeg har fundet ud af Optællingen, er der for øvrigt paa Forslaget udenfor København 98 — og derved skal altsaa Retskredsens Antal blive formindsket med 45. Det kan ikke være rigtigt. Derefter skulde vi nemlig nu have 97 + 45 Retskredse, altsaa 142, men vi have kun 130 udenfor København. Der er altsaa en eller anden Fejl, og jeg ved ikke, hvorledes det ærede Medlem er kommen dertil. Det er altsaa ikke med 45 Retskredse, Antallet vil blive forringet, men hvis der er 97, som Forslaget foreslaar, vil Formindskelsen blive saadan noget som 33 eller, hvis der er 98, 32. Det vil sikkert blive mindre endnu, thi saa vidt jeg har kunnet se ved at løbe Forslaget igennem, er Helsingør kommen udenfor Lands Lov og Ret, er

bleven glemt. Hvis Helsingør skal med, bliver der 99, og Formindskelsen af Retskredsene bliver altsaa noget over 30. Samtidig vil man oprette 66 Politikredse, saaledes at der altsaa bliver nogle og 30 flere Embeder end nu. Gaar man ud fra en Gennemsnitsløn og Gennemsnitskontorhold af ca. 7,000 Kr. for hver — det er snarere for lidt end for meget —, vil der blive en Merudgift af over 200,000 Kr.

Og saa kommer det andet Hensyn, nemlig det, at Befolkningen ikke skulde have større Ulejlighed med den ny Ordning. Det er ganske rigtigt, som det ærede Medlem sagde, at som Ændringsforslaget er udarbejdet, vil Befolkningen ikke faa større Ulejlighed; det gaar nemlig den meget nemme Vej at slaa alle de Retskredse sammen, der nu søge Ting i samme Købstad, og opretholde alle de øvrige Retskredse hver for sig. Men derved opstaar der rigtignok saadanne Forhold, at den hele Ordning efter mit Skøn bliver ganske uforsvarlig. Jeg skal ikke gaa dybt ind paa Enkeltheder, men kun nævne nogle ganske faa Eksempler. Der vil paa den ene Side blive Retskredse, der blive saa smaa, at Dommeren faar meget for lidt at bestille, naar vi fra hans nuværende Forretninger tage Poli- og Øvrighedsforretningerne, saaledes at der kun bliver Dommerforretningerne tilbage. Jeg skal f. Eks. nævne den Retskreds, som er opført som Rude Retskreds, og som bestaar af det hidtil værende Holsteinborg Birk, en meget lille Jurisdiktion, eller Læsø Retskreds, der ogsaa er en meget lille Jurisdiktion, og saaledes kunde jeg blive ved at paavise den ene Jurisdiktion efter den anden, hvor Retskredsen, naar Poli- og Øvrighedsforretningerne tages bort, bliver alt for lille til at give Embedsmanden behørigt at bestille. Men lige over derfor staar der, netop af den Grund — og det er det, der er Forslagets Svaghed —, at man slaar saadanne Retskredse sammen, hvor Tingstedet ligger i den samme By, Retskredse, som for Dommerens Vedkommende vilde være aldeles uoverkommelige. Der er saaledes den saakaldte Roskilde Retskreds, der bestaar af Roskilde Købstad, samt Lejre, Tune og Ramsø Herrreder. Enhver, der kender en lille Smule til Forholdene i disse Jurisdiktioner, vil straks være paa det rene med, at den Dommer, der skulde have alle Dommerforretninger, derunder hørende Foged- og Skifteforretninger, Auktions- og Tinglæsningsvæsen, vilde faa saa meget at bestille, at det vilde være ganske umuligt at overkomme de